

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

angol

Swipe to change

A tagállamok joga

Írország

Ez az oldal Írország jogrendszeréről nyújt tájékoztatást.

Ezen a nyelven nem áll rendelkezésre hivatalos fordítás.

Az oldal tartalmának a gépi fordítása megtekinthető itt. Figyelem: a gépi fordítás csakis általános tájékoztatási célt szolgál. A weboldal tulajdonosa nem vállal semminemű felelősséget a gépi fordítás minőségéért.

-----magyar-----bolgárspanyolcseh dán német észt görög francia horvát olasz lett litván máltai holland lengyel portugál román szlovák szlovén finn svéd

Az **ír jogrendszer** számos jogforrásból táplálkozik, és működésének keretét a „szokásjog” (*common law*) rendszere biztosítja. Írország jelenlegi Alkotmánya az állam alaptörvénye, amely 1937. december 29-én lépett hatályba. Az Alkotmány 15. cikke (2) bekezdésének 1. pontja értelmében a törvényalkotás egyedüli és kizárólagos joga a Parlamentet (*Oireachtas*) illeti meg. Az Alkotmány 34. cikkének (1) bekezdése azt is kimondja, hogy igazságszolgáltatást csak törvény által létrehozott bíróságok végezhetnek, amelyeket az Alkotmányban meghatározott módon kinevezett bírák vezetnek.

Az Alkotmány rendelkezik a három hatalmi ág – a törvényhozó, a végrehajtó és bírói hatalom – szétválasztásáról. Ez biztosítja, hogy az állam egyik szerve se avatkozhasson be a másik két hatalmi ág feladatköreinek gyakorlásába.

A bíróságok a hatalmi ágak szétválasztásától függetlenül alkotmányos hatásköröket gyakorolnak, amikor az állam más szerveinek alkotmányosságát és jogszerűségét vizsgálják felül. A bírói kar feladatainak ellátása során független a kormánytól.

Az állampolgárok alapvető jogait az Alkotmány 40–44. cikke állapítja meg.

Jogforrások

Jogszabálytípusok – leírás

A Parlamentet az Alkotmány 15. cikkének (1) bekezdése értelmében az elnök, az Alsóház (*Dáil Éireann*) és a Felsőház (*Seanad Éireann*) alkotja. Az Alkotmány 15. cikke (2) bekezdésének 1. pontja szerint az állami törvényalkotás egyedüli és kizárólagos joga a Parlamentet illeti meg – a Parlament törvényeit (*Acts of the Oireachtas*) „elsődleges jogi aktusnak” hívják.

A 15. cikk (2) bekezdésének 2. pontja rendelkezik az „alárendelt jogszabályok”, vagyis a másodlagos jogi aktusok létrehozásáról és elismeréséről: ilyenek például a Parlament által törvényben meghatározott hatásköri korlátok keretén belül meghozott határozatok, rendeletek, szabályok, szabályzatok és az önkormányzatok jogszabályai. A kormány minisztere (vagy adott esetben az önkormányzat) csak a Parlament által kijelölt feltételek mellett és korlátokon belül alkothat jogot.

A bírói hatalmat az Alkotmány 34. cikkével és más jogszabályokkal, így elsősorban a bíróságokról (a bíróságok létrehozásáról és igazgatásáról) szóló, módosított, 1961. évi törvénnyel (*Courts [Establishment and Constitution] Act*) és a bíróságokról (kiegészítő rendelkezések) szóló, módosított, 1961. évi törvénnyel (*Courts [Supplemental Provisions] Act*) összhangban a bírói kar gyakorolja. Az esetjog a bírók által alkotott jogból, valamint az esetjogot értelmező és alakító, illetve a jogszabályokat értelmező határozatokból épül fel.

Jogszabályi hierarchia

Az Alkotmány az állam legfelsőbb szintű jogszabálya, amely csupán az európai jog követelményeinek van alárendelve; az Alkotmány valamennyi alacsonyabb szintű jogszabállyal szemben elsőbbséget élvez, a közös jogot (*common law*) is ideértve. Minden, az utóbbi forrásokból származó jogszabály érvényessége az Alkotmánytól függ. Az Alkotmány rendelkezéseivel ellentétes közös jog vagy jogszabályi előírás érvénytelen, következésképpen nem keletkeztet joghatásokat. Az Alkotmány rendelkezéseit a felsőbíróságok értelmezhetik, az Alkotmány módosítására azonban csak népszavazás útján kerülhet sor.

Írország dualista rendszerű állam. Az Alkotmány 29. cikkének (6) bekezdése értelmében a nemzetközi szerződések a Parlament (*Oireachtas*) által meghatározott mértékben rendelkeznek jogszabályi erővel. Ez azt jelenti, hogy az Írország részéről megkötött nemzetközi szerződéseket ahhoz, hogy azok az államban alkalmazhatók legyenek, be kell építeni a nemzeti jogba. Ez alól az európai uniós jog jelent kivételt, amely az Alkotmány 29. cikke értelmében az államban jogszabály erejével bír. Ez azt jelenti, hogy az olyan jogszabály vagy intézkedés, amelynek elfogadása Írországnak az Európai Unióban való tagsága miatt szükséges, az Alkotmány rendelkezéseire hivatkozással elvileg nem érvényteleníthető.

Az Emberi Jogok Európai Egyezményét az Emberi Jogok Európai Egyezményéről szóló, 2003. évi törvény hirdette ki, amely 2003. december 31-én lépett hatályba. Az Egyezmény része az ír jognak, de csak olyan mértékben, amennyiben nem ütközik az Alkotmánnyal.

Intézményi keretek

Jogszabályok elfogadásáért felelős intézmények

Döntéshozatali eljárás

A főbb állami intézményekről a következő weboldalakon juthat információhoz:

[Ír Alkotmány](#)

[a jogalkotási eljárásra vonatkozó rövid útmutató](#)

Jogi adatbázisok

Az elektronikus Ír Törvénytár (electronic Irish Statute Book, eISB)

Az eISB a következőket kínálja:

teljes keresést lehetővé tevő xhtml formátum

a Parlament által elfogadott törvények (*Acts of the Oireachtas*) 1922–2008

másodlagos jogi aktusok (törvényen alapuló jogi aktusok, statutory instruments) 1922–2008

jogszabályok tematikus gyűjteménye (1922–2005)

az 2009-ben elfogadott parlamenti törvények és másodlagos jogi aktusok (törvényen alapuló jogi aktusok) (keresést nem biztosító) PDF formátumban.

A Parlament (Oireachtas) Házainak hivatalos honlapja

A [Parlament \(Oireachtas\) Házainak](#) hivatalos honlapja a következőket tartalmazza:

Hatályos jog

A honlap a Parlament által 1997-től napjainkig elfogadott törvények teljes szövegéhez biztosít hozzáférést. A jogszabályokat az elfogadásuk nyelvén, írül vagy angolul, illetve mindkét nyelven kihirdetik, azzal a kötelezettséggel, hogy szövegüket a másik hivatalos nyelvre is le kell fordítani. Az első hivatalos nyelv az ír. Erre nézve lásd az Alkotmány 8. cikkét, valamint 25. cikke (4) bekezdésének 4. pontját.

A törvény szövege PDF fájlban férhető hozzá, és a szakaszcímek jegyzékéből (tartalomjegyzék) linkek mutatnak a törvény fontos részeire.

Évente közel 40 törvényt hoznak. Ezek szövege HTML formátumban érhető el.

Törvénytervezetek

A honlap a **törvénytervezeteket** is tartalmazza 1997-től napjainkig. Ennek keretében tartalmazza:

a törvénytervezetek teljes eredeti szövegét (indokolással együtt)

a törvénytervezetek módosított változatait (az egyik Ház vagy valamely bizottság általi módosítások)

a törvénytervezetek vitájára mutató linkeket

a törvénytervezetek módosításainak jegyzékét. A törvénytervezetek szövege PDF fájlban férhető hozzá, a szakaszcímek jegyzékéből (tartalomjegyzék) linkek mutatnak a fontos részekre.

Történeti jogszabályok

A honlap a Parlament által 1922 és 2002 között elfogadott törvényeket tartalmazza (*Achtanna an Oireachtais 1922–2002*).

Ezekhez az adatbázisokhoz **díjmentes** a hozzáférés.

Kapcsolódó linkek

[tájékoztatás a jogrendszeréről](#), [tájékoztatás az állam intézményeiről és az Alkotmányról](#), [a jogalkotási eljárásra vonatkozó rövid útmutató](#),

Elektronikus Törvénytár

Utolsó frissítés: 12/11/2018

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.